СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ. OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.
ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 140. Джерзі Сити, Н. Дж., пятниця, 18-го червня, 1937 VOL. XLV. No. 140. Jersey City, N. J., Friday, June 18, 1937. THREE CENTS

НАПРУЖЕННЯ В ДЖАНСТАВНІ РОСТЕ

ДЖАНСТАВН (Па.).—Денйел Шилдс, посадник цього міста, просить телеграфічно президента Рузвелта й стейтового ґубернатора Ерла дати йому допомогу проти „вбивчих елементів" Джана Луиса й Комітету Промислової Орґанізації.

Дві години пізніше під фабрикою Камбрія прийшло між страйкарами й страйколомами до бійки, в котрій пробито ножем двох робітників. Попереднього вечора прийшло було до бійки між одним мурином-страйколомом і двома білими страйкарами; Йосиф Міхура, майнер, що помагав страйкарам на пікетовій сторожі, був пробитий ножем крізь лівий легень, а пікетник Іван Бабик був пробитий ножем чотири рази. Мурина врізали в руку.

Через ці бійки настрій у місті сильно напружений.

СТАЛЕВІ РОБІТНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ІНТЕРВЕНЦІЇ УРЯДУ.

ВАШИНҐТОН.—Сюди приїхав з Питсбурґа Филип Морей, предсідник Орґанізаційного Комітету Сталевих Рорітників, щоб відбути конференції з секретаркою праці Перкинс у справі сталевого страйку.

Морей заявив, що він предложить урядові чисті факти про цю справу та буде домагатися вмішання федерального уряду.

СЕНАТОР ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТОВОЇ ЗАЯВИ ЗА РОБІТНИКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Вандерберґ, провідник републиканців, виступив проти президента Рузвелта за те, що він зажадав від сталевих підприємств підписати з робітниками угоду про працю й заплату.

Сенатор каже: „Нащо здалися такі угоди, коли робітники їх не будуть держатися?"

СТАЛЕВІ БАРОНИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ВІД УЧАСТИ В КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЙОНҐСТАВН (Огайо).—На конференцію представників обох сторін сталевого страйку, котру скликав стейтовий ґубернатор Дейві, прибули лише преставники робітників.

Сталеві підприємства повідомили ґубернатора, що вони не вишлють своїх представників на цю конференцію.

Тимчасом президент підприємства „Йонґставн Шіт енд Тюб Компані" відбуває конференції з людьми, що нібито представляють 9,000 до 14,000 сталевих робітників, котрі хочуть за всяку ціну покінчення страйку й повороту до праці.

НАПРУЖЕННЯ В МОНРОВІ.

МОНРОВ (Мішіґен). — Посадник міста відправив із служби всіх спеціяльних поліцаїв, покликаних ним на страйкову службу. Цих поліцаїв, котрі проломали були пікетові лінії Орґанізаційного Комітету Сталевих Робітників під фабрикою підприємства „Нютон Стіл Ко.", закликано до ратуша й приказано їм зложити зброю.

Рівночасно посадник заявив, що він орґанізує надзвичайну „добровільну армію" з 650 людей „на надзвичайні випадки". Тимчасом страйкові пікети чодили спокійно попід обняті страйком фабрики.

СТРАЙК У КОРАБЕЛЬНИХ ВАРСТАТАХ.

НЮ ЙОРК. — Через домагання признання юнії вибух страйк робітників у 5 варстатах для будови кораблів у Брукліні, Стетен Айленді й Гобокені.

Під брамами варстатів приходить часто до бійок між прихильниками страйку й противниками.

СЕНАТСЬКИЙ КОМІТЕТ СТУДІЮЄ ФІЛЬМИ КРІВАВОЇ НЕДІЛІ.

ШІКАҐО. — Сенатський комітет під проводом Ля Фолета, що розсліджує нарушення горожанських свобід, приїхав сюди на розслід крівавих подій у „Меморіел Дей".

Комітет присвятив перший день розсліду приглядданню фільмових знимок з цих подій.

СМЕРТЬ КОНҐРЕСМЕНА КОНЕРІЯ.

ВАШИНҐТОН.—У Гомеопатичнім Шпиталі помер на затроєння шлунка конґресмен Вилйем Конері з Месечусетс. Конері був предсідником комітету для робітничих справ і був звісний зо своєї оборони робітників та як автор законопроєкту про умовини праці.

ЗА ПОВНЕ ЗРІВНАННЯ ПОЛІВ.

ВАШИНҐТОН. — Субкомітет комітету палати послів для судейських справ виробив начерк поправки до американської конституції, на основі котрої чоловіки й жінки мають мати рівні права під кожним оглядом.

Всі члени субкомітету заявилися за цю ухвалу.

УРЯДОВІ РОБІТНИКИ ОРҐАНІЗУЮТЬСЯ.

Робітники й робітниці, заняті в канцеляріях уряду повіту Вестчестер, у стейті Ню Йорк, зорґанізувалися й подали до секретаря стейту просьбу про чартер. Американська Федерація Праці протестує проти того, щоб творити нову орґанізацію, бо, на її думку, робітники повинні орґанізуватися під чартером Федерації. Орґанізація відповідає, що не всі члени орґанізації годяться на юнійний характер орґанізації.

ЗАБАГАТО ОПЕРАЦІЙ.

На конвенції Американського Інституту Гомеопатії в Бостоні виступив д-р Вилфред Ерл Алин з Клівленду з рефератом, у котрім підносив сумніви щодо порадности робити на людях операції миґдаликів і аденоїдів. На його думку, миґдалики є важним орґаном тіла, що має свої функції, і тому їх не треба витинати.

І БРАЗИЛІЯ ПРОТИ СВОЇХ ҐЕНЕРАЛІВ.

На приказ уряду арештовано Педра Авреля Ґоеса Монтейра, начальника штабу, під закидом заговору ґенералів проти уряду. Ґенерала Вальдеміра Ліму задержано за те саме в касарні.

ЗА 1,000 ДОЛЯРІВ ВИЙДЕ ЗАМУЖ ЗА КОГОНЕБУДЬ.

20-літня Айлін Бел, що мешкає в містечку Виндзорі, в Онтеріо, хоче врятувати задовжену посілість своєї старенької добродійки, що змаленьку її удержувала й виховувала. На врятування тієї посілости треба пів тисячі долярів. Та Айлін хоче тисячу долярів. Вона вийде замуж за такого жениха, що в день шлюбу дасть їй тисячу долярів для її власного вжитку. Айлін застерігає собі право відмови.

ТОВПА БАЖАЄ САМОСУДУ НАД УБИВНИКАМИ.

В державних каменоломах у Заґнаньску під Кельцами підчас латинських Зелених Свят відбувалася забава. Приявний на забаві Бр. Сябонь без причини вбив багнет у серце Ст. Ленніцького, що згинув на місці. Вбивник утік до лісу де прилучився до нього Вінк. Моцько з багнетом. Поліція схопила незабавом обох. Зараз збіглася товпа, що намагалася виконати на арештованих самосуд. М. ін. ранили камінням кількох поліцаїв. Вкінці поліція скрила арештованих на стриху одного дому, а заворушення зліквідував відділ поліції, що прибув з Кельців.

ПРОВІНЦІЯ КВЕБЕК СПОМАГАЄ ФАРМЕРСЬКІ ШКОЛИ.

Леґіслятура провінції Квебек ухвалила закон, яким уповажнено провінційний уряд видавати щорічно по 400,000 долярів на підмоги для фармерських шкільних дистриктів. Ці підмоги є призначені на поліпшення платні вчителів у фармерських шкільних округах провінції Квебек, щоб у той спосіб притягнути найліпші сили до вчительського знання і піднести просвітній рівень населення провінції.

ПРОЕКТ ПОСЛА ЯРЕМИ ПРО ЛІТНІ ОСЕЛІ СТАВ ЗАКОНОМ.

Предложений асемблйменом Степаном Яремою, ухвалений леґіслятурою стейту Ню Йорк і вже підписаний стейтовим ґубернатором, Ліменом, законопроєкт про літні оселі вже став законом і входить у життя. Цей закон уповажнює місто Ню Йорк удаштовувати по парках в околиці Ню Йорку табори для розривки, науки й удержання дітей у шкільному віці. Табори мають бути під кермою шкільної влади. Мають з них користати діти незаможніх родичів без оплати. Право покористування таким табором обмежене до двох тижнів.

ВЗЯЛИ ЕМЕРИТОВАНОГО ПОЛКОВНИКА ЗА ХВОРОГО НА УМІ.

У Кракові трапився комічний випадок. Якась родина шукає свояка, що хворий на умі. Він втікає раз-у-раз перед нею. Видно, ще має настільки глузду, що скривається завжди перед кожним висланником родини, щоб його не схопив і не повіз до лічниці. Недавно родина довідалася, що її свояк перебуває в одному ресторані в середмістю. Зараз заалярмували заведення для божевільних, що вислало до ресторану самохід з людьми, які мали силою схопити хворого до самоходу й відвезти до лічниці. І справді, під ресторан приїхав самохід, відки висіла обслуга, ввійшла до ресторану й схопила в кафтан безпеки якогось добродія, що преспокійно сидів при столику й попивав пиво. Нічого не помогло його пручання. Його перевезли до лічниці д-ра Пільца. Аж тут виясниласе прикра помилка. Схоплений не був хворий на умі, а був емеритований полковник. Він звернувся до прокуратури, щоб потягнути до відповідальности винуватих.

МОГИЛА ПЕРІКЛЯ.

Грецький історик проф. Арванітопульос зложив урядові точне звідомлення, в якому доказує, що рішуче треба зруйнувати будинки критого ринку в Атенах і перевести на цім місці розкопи.

Проф. Арванітопульос переконаний, що саме на цьому місці був у старинніх Атенах цвинтар, на якому ховали визначніших атенців. Там, недалеко пірейської дороги поховонили Перікля. На думку вченого, тіло Перікля спочиває у глибині 7—8 метрів та, що імовірно могила залишилась ненарушена. Розкопи на цьому місці малиб величезне історичне значіння.

ЗАПЕРЕСТАЛИ ПОМАГАТИ НЕПОДРУЖЕНИМ БЕЗРОБІТНИМ.

З днем 1. червня онтарійський уряд перестав давати державну допомогу неподруженим безробітним. Рівночасно уряд почав кампанію за знайдення праці цим безробітним, особливо на фармах. Кожний безробітний дістає безплатний переїзд на місце, де дістав роботу.

ВЗИВАЄ ПРОТЕСТАНТІВ ПОБОРЮВАТИ КОМУНІЗМ.

Суддя Морлей у Лондоні, Онт., промовляючи на протестантськім синоді в Гюрон, Онт., висловився, що домініяльний парлямент не добре зробив, що скасував 98. параграф карного закону. Суддя твердив, що в Канаді комунізм шириться і через те англіканська і протестантська церква повинні його з усіх сторін поборювати. Він далі казав, що протестантські церкви в Канаді є ліниві й байдужі, та що вони боротьбу з комунізмом залишають католицькій церкві. Його резолюцію в цій справі затвердив зібраний синод.

ФІЛЬМИ З КЕПУРОЮ В НІМЕЧЧИНІ ЗАБОРОНЕНІ.

Німецька Фільмова Палата в Берліні заборонила висвітлювати фільми з Яном Кепурою та його жінкою, бувшою німецькою корожанкою Мартою Еґґерт. Кепура син материжидівки й з цього приводу ґітлерівці мають проти нього застереження. Є чутки, що Кепура інтервеніював у своїй справі в Берліні й що цю справу ще вирішують.

РОВЕР — ЛІТАК.

Кілька літ тому італійський уряд визначив нагороду 100 тисяч лір для винахідника літаючого ровера, значить такого літака, який можнаб вправляти в рух силою мязів ніг. Одночасно уряд визначив теж умови конкурсу: апарат мусить перелетіти 2 км., завернувши при цьому два рази. Винахідники забралися до роботи — 100 тис. лір, це гарна сумка. І ось на летунському майдані в Чілізельо, в приявности представників летунської влади, відбулася спроба лету на „літаючім ровері" інжиніра Боса з Бономи.

Його летунський апарат уводять в рух виключно людські мязи. Важить він без летуна 90 кг. „Літаючий ровер" відривається від землі немов казочний воздушний змій. Спершу тягнуть його на мотузі на висоту 6—7 м. Тоді летун починає натискати на педали — так як звичайно у ровері — і ці педали вправляють у рух пропелер, який, обертаючися 180 разів на хвилину, держить апарат у повітрі.

На цьому апараті відбув летун Омелян Каско три лети: перший тривав 53 секунди, другий 71, третій 47. Перший раз пролетів 750 м., другий 900, третій 500. Як бачимо — то осяги Боса ще не відповідають умовам конкурсу. Але специялісти гадають, що винахід уліпшить і він буде могти летіти довше.

ЧОТИРИ ВИПАДКИ СМЕРТИ ВІД АЛЬКОГОЛЬНОГО ЗАТРОЄННЯ.

В одним тижні померли у Торонті чотири особи внаслідок трійливого алькоголю. Поліція розвела слідство, щоб вислідити злочинців, що торгують такими напитками. Жертви алькоголю це самі злиденники, що не є в стані набути собі доброго напитку, а ласі на якийбудь сумнівний плин, що має силу їх запаморочити.

МАСОВІ АРЕШТИ В УКРАЇНІ ПІД СОВЄТАМИ

МОСКВА. — Сталін переводить далі ґенеральну „чистку" комуністичної партії. Арештують масово партійців по всіх містах. Ближче про це годі знати, бо преса мовчить. Але одно певне, як твердить американський кореспондент: що найбільше арештовань і розстрілів є в Україні.

ТЕ САМЕ ДОНОСЯТЬ З ЯПОНІЇ.

ТОКІО. — За японськими відомостями подає американський кореспондент, що Москва переводить в Україні нові масові арешти в таких великих розмірах, яких там іще не бувало. Він подає далі, що населення України є надзвичайно схвильоване розстрілом ґенерала Якіра, що був в Україні загально люблений.

ЩЕ ОДНО ВИЗНАЧНЕ САМОГУБСТВО.

МОСКВА. — Минуло всього яких два тижні від самогубства ґенерала Гамарніка, бувшого заступника комісара оборони, а вже поповнив самогубство Олександер Червяков, голова Білоруської Совєтської Социялістичної Републики. Самогубство наступило по тім, як совєтська влада наказала арештувати його співпрацівників, в числі 45, обвинувачених у шпигунстві й державній зраді. Кажуть, що безпосередньою причиною був розстріл Совєтами ґенерала Уборевича, бувшого команданта червоної армії в Білорусі. Червякову закидувала Москва, що він винен, що в Білорусі зросли в силу елементи, що намагалися відірвати Білорусь від Совєтів у подібний спосіб, як до цього змагають націоналістичні елементи в Україні. Червяков приступив до большевиків у 1917 році і допомагав Москві закріпити совєтську владу в Білорусі. Білорусь це одна з 11 совєтських републик, що має яких 48,000 кв. миль з 5,500,000 населення.

В МОСКВІ ПЕРЕПОЛОХ.

МОСКВА. — Чужинецькі представники і журналісти не годні зорієнтуватися, що властиво діється у Совєтах. Населення міста цілковито залякане. Всі розповідають, що поарештовано найвищих совєтських урядовців. А скільки, не знати. Одні рахують на сотки, другі на тисячі.

ЗАГРОЗИЛИ МЕЖЛАУКОВІ.

МОСКВА. — Большевицька „Правда" надрукувала статтю з гострою критикою діяльности В. І. Межлаука, народнього комісара тяжкої промисловости, вимагаючи від нього негайного виказання більшої активности. З цеї статті заключають, що вже і Межлаук є на лісті тих, що призначені на розстріл.

ВІДКЛИКАЛИ МАНЕВРИ.

ЛОНДОН. — „Дейлі Мейл" подає, що непорядки в червоній армії й розстріли ґенералів та старшин довели до цього, що заряджено відложення військових маневрів. Сталін боїться видавати жовнірам муніцію.

НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

ЛЬВІВ. — Дня 7 червня зачався у Львові перед судом присяглих новий великий процес проти української молоді, обвинуваченої польським прокуратором у приналежності до Орґанізації Українських Націоналістів. Перед судом станули 15 молодих дівчат і хлопців: Ольга Біда, Марія Мицко, Григорій Дячишин, Іван Мирон, Кость Березовський, Павло Мерцало, Іван Мерцало, Юліян Дмитерко, Лонгин Телюк, Василь Іванонько, Йосиф Бабяк, Микола Ласійчук, Ісидор Масюк, Степан Терлецький-Козяр, Омелян Лопунька.

МАДЯРСЬКО-МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ ФРОНТ.

УЖГОРОД. — Професорський збір ужгородської державної ґімназії з руською мовою викладовою ухвалив 15 голосами проти 13 голосів завести для навчання московські шкільні підручники, за які голосували русотяпи разом з мадярами й один чех. Інші чехи здержались від голосування, оправдуючи свою невтральність тим, що це є внутрішня справа русинів-українців, до якої вони некомпетентні втручатись. У цім голосуванні впадає в очі мадярсько-москвофільський братерський союз. Так і видно, що Будапештові залежить на тому, щоб москвофільське баламутство зростало на Закарпатті. Бо в каламутній воді добре ловити рибу. А свідомий український рух є небезпечний для Будапешту. Тому мадяри радо сприяють ширенню мовного хаосу, щоб тим спримати природній національний розвиток Закарпаття. І виходить, на диво, що й Прага помагає Будапештові, коли затверджує московські підручники для Закарпаття. Ось так толкують собі люди ці всі ріжні „експерименти" з мовою, що їх бачимо на Закарпатті від довшого ряду літ.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОГРОМИ ЖИДІВ У ПОЛЬЩІ

Американські часописи переповнені відомостями про невідрадне положення жидів у Польщі та про велику допомогову акцію в грошах, яку повели американські жиди для допомоги жидам у Польщі. До цього слід додати, що поведено тут жидівськими організаціями ще й широку політичну акцію з висилками ріжних жидівських делеґацій до президента Рузвелта й до американських впливових політиків у конгресі, щоб змусити конгрес і президента забрати якийсь голос у справі поліпшення долі жидів у Польщі. Розіслано теж жидами по Америці цілу масу ріжних відозв, у яких описується погромницьку акцію, яку веде Польща проти жидів. А про ці погроми, як знаємо, писала американська преса багато. Вона й тепер раз-у-раз про них згадує. Що це все не йде на славу і добро Польщі — річ ясна і зрозуміла. Та нас тут особливо цікавить те, наскільки втягається в цей польський погромницький рух теж і — українців. З практики знаємо, що коли до світової війни такі погроми влаштовувала в Україні царська влада при помочі таких чорносотенців як Пуришкевич, то за цю роботу царських аґентів платив гірко — український нарід. Такі погроми намагалися ці самі чорносотенні елементи творити в Україні і за часів революції й української влади. І за те теж заплатила Україна солено. Ось тому, коли тепер у Польщі вшехпольські елементи повели погромницьку акцію проти жидів, нам треба добре памятати за минуле й не давати себе спровокувати до чогось такого, що моглоб давати Польщі притоку звалювати вину за погроми — на український нарід. А що на таке заноситься, вистарчить пригадати те, що минулого тижня сказав львівський воєвода, д-р Альфред Білик, американському кореспондентові про „українську терористичну акцію". А сказав він, що „терористи залишили свою акцію вже від років". А ті терористичні акти, які діються по українських селах, це, сказав польський воєвода, ніщо інше, а тільки „ексцеси українських селян по селах проти жидів". Ось ті виступи проти жидів „я здавлюю" — додав воєвода.

Як знаємо, веде протижидівську акцію і гітлерівська Німеччина. Але принаймні веде її отверто, з уряду, не відпираючись її. А в Польщі мається до діла з погромницькою протижидівською акцією, за яку повинні відповісти поляки, але за яку потягають до відповідальности — українського селянина, себто того, якого досі наші найгірші вороги з розмислом завжди звязували з жидівськими погромами, щоб тим шкодити — українській справі. Ось уже тому треба нам усіми силами відмежувати себе від погромницької акції в Польщі, бо навіть за те, що десь-там у якімсь селі вибють хлопці коршмареві шиби у вікнах, буде розтягнена польська погромницька акція і на українців.

О. С.

ПАРТІЯ, ЧИ АРМІЯ

Справа чистки советської армії досі не сходить з порядку денного советського життя. Ріжні обсерватори дають ріжні коментарі останньому декретові про запровадження воєнних рад (з участю членів партії) при воєнних округах СССР. Одні бачать у цім декреті остаточну перемогу Сталіна (і його „партії"), другі — зміцнення становища армії. Тут хочу поглянути на цю справу з іншої точки погляду.

Наш погляд такий: незалежно від того, хто вийшов (покищо) горою в конфлікті чи в тертях між диктатором і партією (бо дійсно в цім тяжко розібратися з огляду на темну советську дійсність), — одно є певне: що **армія... непевна.**

І справді, пригадаймо собі недавні політичні процеси в СССР. Вже тоді, не щойно лиш тепер — зачав Сталін нагінку на червону армію; вже тоді не був певний її вірности собі. Вже в процесі Зіновієва і товаришів засуджено на смерть кількох видатних діячів червоної армії. А саме: Євдокімова, бувшого комісара військового, Бакаева, який брав активну участь у громадській війні в 1917—20 р. і командував армією Смірнова, славного з того, що на чолі одної большевицької армії розбив адмірала Колчака, він жеж був головою петербурського Ревоенсовету, нарешті Мрачковського, начальника волзької воєнної округи, теж одного з командантів у громадській війні.

Це все відбулося, процес і засуд, у серпні мин. року. В січні біжучого року відбувся процес Сокольнікова, Пятакова і товаришів, І знов розстріляно: Муралова, що був давніше командантом московської воєнної округи, а дальше Дробніса, Серебякова і Пятакова, теж командармів або творців червоної армії

Потерпів, як відомо, і Тугачевський разом з військовим атташе Путною. Як бачимо, „зрада", „троцькізм" просякли глибоко в червону армію. Нема нічого дивного, що Сталін стратиц до неї довіря. Нарешті самогубство Гамарника, шефа політичного догляду над червоною армією. Цей факт особливо цікавий, бо Гамарник, уже хочби за своїм становищем, відповідав за політичну бездоганність червоної армії. Отже коли його, як Скрипника і Томського, змусили до самогубства, до відіграня ролі офірного козла, то значить, на думку диктатора, настрої в тій червоній армії дійсно непевні.

Очевидно, не жалкуємо над тим. На цім місці, хочу тільки ствердити, що остання нагінка на армію СССР, з виключенням тисяч ґенералів, полковників і інших старшин, зовсім не є несподіванка, зовсім не є черговий напад переполоху (хоч він і є). Це дальший тяг „ґенеральної лінії" партії, яка, як бачимо, зачалася ще від процесів Зіновієва і Пятакова. Це боротьба зі „злом", яке давно вже загніздилося в червоній армії і яке за всяку ціну хоче викорінити Сталін. Що при цім летять голови з плечей самим творцям червоної армії, командантам, „заслуженим" у горожанській війні, доводить лише консеквентність переляканого тирана, консеквентність, з якою він витереблює рештки старих большевиків **не тільки в партії, але й у війську.** Бо ці старі большевики такі самі каналії, як і сам диктатор, але всеж люди в своїх поглядах більш незалежні, ніж свіжа, вихована Сталіном собі ґенерація підлизайків, людей без минувшини і без особистих заслуг супроти партії.

Насувається питання: чи старшинський склад червоної армії знесе цю чистку так спокійно, як партія? Це інша річ. Бо досі червона армія, а особливо її старшинський склад був на упривілейованім становищі в СССР, і навіть трохи незалежним від партії. Чи він з легким серцем дасть себе здеґрадувати, він, який слушно вважає себе за останню підпору захитаного режіму?

Думаємо, що ні. Безоглядність, з якою витереблює своїх дійсних і здогадних ворогів в армії Сталін, свідчить, що та армія підмінована. А її упривілейоване становище не позволяє припускати, щоб вона так відразу з утратою цього становища погодилась. Останні репресії Сталіна проти армії це лише початок, лише прольоґ нової велитенської боротьби між Кремлем і армією, яка в суті річи зовсім не настроена комуністично. Прольоґ, який заповідає нові події, нову кріваву фазу російської революції, що накопичить перед існуючим режімом трудноші, з якими йому досі не доводилося стрічатись.

ПОЛЬСЬКА ПРОПАҐАНДА В ІТАЛІЇ

Польська пропаґанда в Італії завжди була дуже сильна. Поляки вміли дуже зручно використувати той спадок давньої польсько - італійської приязни, що залишили їм їх діди й прадіди: тут фіґурує й боротьба Польщі за латинство на сході Европи, що перетворюється тепер у боротьбу за поширення „ідеї Риму"; тут фіґурує й давня ідея — „за нашу й вашу вольність", що колись дійсно була живою ідеєю, як засвідчує досать чисельна участь поляків у лавах ґарибальдійців, — факт, що тепер безнастанно використовується при всякій відповідній і невідповідній нагоді; тут фіґурує й відоме „заборолo Европи проти большевизму", з вдповідними вказівками на українців, які саме в Польщі шукають допомоги й захисту... Тут фіґурує навіть еспанська теперішня розруха, як виказує недавне число ілюстрованого тижневика „Доменіка дель Корере", додатку до „Корере делля Сера" — найбільшого італійськгоо щоденника, — де ми бачимо на першій сторінці фантастичний малюнок польського посла, що рятує, прикриваючи своєю особою, якогось бідолаху, присудженого до розстрілу. Малюнок ефектовний, що відразу викликає симпатії до нації, яка має таких шляхотних і мужніх представників. Ось так Польща робить пропаґанду і не жалує на неї грошей! Підготовляє в цей спосіб ґрунт для відвідин польського міністра заграничних справ, Бека, що має прибути до Риму десь при кінці червня.

Проте час від часу вона трохи й переборщує, і зпід маски шляхотного й безкорисного лицаря, оборонця покривджених і пригнічених („за вашу й нашу вольність") виглядає нараз обличчя хижака з виразом ненаситної зажерливости. Ось, наприклад, інститут для студій міжнародньої політики, що знаходиться в Міляні і стоїть у безпосередній залежности від міністерства закордонних справ, починає видавати серію книжок, присвячених „державам і кольоніям".

Четвертим числом у цій серії виходить зшиток про Польщу. Цей зшиток має подати точні статистичні дані про склад населення Польщі, про її історію, про її географічне й політичне положення, про її підземні і надземні багатства, — словом, усе те, що можна дати на 40 сторінках для загального зорієнтування читача. І натурально, — так уже здавна заведено, — коли який офіційний інститут видає якусь книжку про чужу країну, він звертається за всякими статистичними даними до представництва тієї країни, що має бути описана в книжці, — отже в даному випадку до польського посольства в Римі. Отже які **офіційні** відомости подає це польське представництво? — Думаю, що це важно знати всім тим українцям, котрі ще (чи є ще такі?) вірять у щирість гасла — „за вашу й нашу вольносць".

Перш за все, польське посольство взагалі не визнає українців. Для нього існують тільки „рутени" — і то тільки в скількості 4.3 міліона (замісць 6.5), цебто 13.5% цілого населення Польщі (замісць 18%). Мало того, ці „рутени" розмовляють між собою „малоросійською мовою", („піколя русса"), відміною (чому впрост не діялектом? — Е. О.) мови московської („русса"). Якщо це зас обурить, то заспокійтеся; декому прийшлося ще гірше: білоруси, наприклад, не мають навіть цієї „відміни", а впрост балакають московською мовою. (ст. 8).

Але залишім у спокою термінольоґію, — вона має дуже важливе значіння, бо виказує орґанічну нездатність поляків віднестися з відповідною пошаною до **назви** нашої нації, цього **символу** нашої національної єдности, — але залишім її, і звернімся до інших символів. Обгортку книжки прикрашено малюнком двох кораблів — чорного й білого на зеленому тлі. Один дуже освічений і поінформований у справах східньої Европи італієць, тримаючи цю книжку в своїх руках, висловив своє здивування: — „Чому власне кораблі? Чому не дерева, не гори, не поля зо збіжжям. Таж Польща ніколи не була в такій переважній мірі морською країною..." Італійцеві було це важко зрозуміти. Але для мене символ був занадто ясний: два кораблі — два моря: чорний корабель — Чорне море, білий корабель — Балтійське море. Давне польське імперіялістичне гасло: — „Від моря до моря". Але може я помиляюся? Невжеж таки чудове гасло: „за вашу й нашу вольність", що його так солодко наспівують у Варшаві „народам Промитея" які прагнуть визволення зпід Советів, має аж таку хижацьку підставу?! Ні, очевидячки, моя фантазія заграла занадто швидко.

Перелистовую книжку і, на сторінці другій, — зараз же таки, на сторінці другій! — читаю: — „Імперіяльна й римо-католицька традиція була головним духовим принципом її (Польщі) сили; її **політичний ідеал — опанувати цілий простір, що простилається від Чорного моря до Балтійського,** її доля (дестино) — займати водорозділ між цими двома морями"...

Не залишається жадних сумнівів.

А мій італійський співбесідник, обурений в свою чергу („В таких часах, коли ми мусимо думати про створення **единого антибольшевицького фронту,** ці божевільні думають тільки про гарбання чужих земель"), спитав мене:

— Чи ви знаєте, що поляки примусили так званий уряд У. Н. Р. підписати заяву, що на випадок звільнення України український уряд визнає незалежність Криму, що мав би знайтися під безпосереднім протекторатом Польщі?

— Такі чутки вже до мене доходили, але я все чекав на спростування.

— Не чекайте більш на спростування, а погляньте у варшавське видання „Молодого Прометея" (польською мовою) і там поруч з промовою до „прометеївських народів" п. Романа Смаль Стоцького, визначного речника У. Н. Р. в закордонних справах, знайдете статтю про незалежність Криму, — думаю, що вам її вистачить.

Евген Онацький, Рим.

ЯКИМ ШЛЯХОМ ІШЛАБ НІМЕЧЧИНА НА УКРАЇНУ?

Можливости німецько - советського конфлікту розглядає в останній книжці авторитетного французького журналу „Меркір де Франс" Каміль Вальйо.

Автор уважає цей конфлікт дуже можливим, пояснюючи його панґерманістичними аспіраціями Німеччини. Польща та балтійські держави не грають, на гадку автора, великої ролі і добровільно чи силою вони будуть мусіти дати перехід через свою територію. Тут автор спиняється спеціяльно над тими дорогами, якими йшов би німецький наступ, уважаючи, що не можна надто легковажно полягати на досвіді 1917 р., коли то німці не зустрічали в зреволюціонізованій Росії опору. Також, гадає автор, не треба досить пригадувати і кампаній Карла XII. та Наполеона, поза тим цікавим моментом, що Карло вибрав дорогу почерез Білорусь аж до Смоленська, а звідтіль повернувся до Мазепи в Україну; Наполеон, що не міг числити на ніякого Мазепу, пішов просто на Москву. Але оба завойовники вдарили на Росію в однаковому місці, відтинку Вітебськ—Мінськ, що був тоді єдино можливий. Бо по боках тієї дороги ще й нині неперехідні перепони: на півночі, в Литві, Латвії та Естонії, болота та ліси. На полудні — поліські болота. Тут ще більш перешкод, як на мазурських болотах, де розбили російську армію 1914 р. Взагалі Полісся із своїми стоячими водами творить природну твердиню, без доріг та проходів і саме провал Вітебськ—Мінськ єдино можливий. Їх і вибрали Карло XII. і Наполеон. Там іде досить можлива дорога з Варшави до Москви, збудована ще Катериною II., що всеж навіть нині не досить певна, зваживши брак каміння, з винятком відтинку з Мінська до Орші, що йде каменистою околицею. Дорога та на весну і в осени невигідна через болото, а в літі через порох. Щодо переходу в зимі, то колиб французька Велика Армія мала коні, підкуті до леду, не стратила булаб кінноти ні артилерії.

Та є ще ліпша дорога до удару Німеччини на Совети. Це та, що про неї не думав ні Карло ні Наполеон, — Карло подумав про неї запізно. Це — площина Волині та Поділля, рівнина степова, суха, що з погляду природніх умовин дає змогу розгорнути широко наступ на український чорнозем і мінеральні скарби. Коли одного дня німці матимуть вільні руки, вони виберуть тільки цю дорогу, а не через Білорусь.

Стільки автор. Про те, як приймуть це українці, він не згадує. Зате характеристичне, що він переходить до денного порядку над Польщею, не привязуючи до неї та її армії, як бачимо, майже ніякої ваги. Від себе можемо додати хіба те, що німці ледви чи пішлиб здобувати для себе Україну, зваживши недавній прикрий досвід, хіба що закликав би їх до військової співпраці якийсь новий Мазепа. — („Діло").

РОЗВЯЗКА ЗАГАДКИ „ФІЛЬОСОФІЧНОГО" КАМЕНЯ

Даремні проби альхеміків минулих століть створили золото із „нешляхотних" металів викликали усмішку на устах хеміків і фізиків. Великі мистці чорної маґії, Альберт Маґнус і Валенціюс, які даремне шукали „каменя мудрости", того „унівесралу", який поміг би їм добувати золото з дешевих металів, пішли зовсім у забуття.

Твердження альхеміків, що атоми всіх первнів повстали з одного роду проатомів, із одної прасубстанції та що тому можуть ділитися на дальші частини, не могло видержати наукової проби, бо в механічнім чи хемічнім поділі частинок натрапили на границю, якої ніяк не можна було переступити. Тому ті частинки назвали неподільними.

— — — — — — —

Та коли тому трицять літ французький вчений Кіріє із своєю жінкою відкрив рад, відразу впала ця атономістична теорія.

Рад, промінюючий сріблисто-білий металь, розподається на первень Гель (проміні А) і на металь подібний до олова.

Далі вчені доказали, що атом це ще не найменша, неподільна частинка первня, що може навіть наслідком утрати електронів змінити свою природу, стати атомом іншого первня.

Наприклад, рад виділює зі себе безупинно тепло та висилає проміні, отже видає зі себе енерґію. Один ґрам раду промінює зі себе тепло, яке за один місяць може довести два фунти холодної води до температури кипіння. Взагалі при розпаді раду повстає енерґія, для якої витворення треба би спалити щонайменше 500 шестистінних метрів світляного газу. Цей процес переміни відбувається дуже помало, з радом воно відбувається кілька тисяч літ. Досі не зуміли винайти способу, як прискорити цей розпад атомів.

— — — — — — —

Даремні були теж спроби довести до розпаду інші промінетворчі тіла. Хеміки та фізики старалися винайти спосіб як розкладати атоми. Та скоро переконалися, що енерґії, які досі маємо, наприклад тепло, є занадто слабі, щоб при їх помочі можна розбивати атоми. Треба би до того зужити енерґії сто тисяч разів більшої від енерґії потрібної до стоплення плятини (температура топлення 1,750 степенів Цельзія).

Анґлійський вчений Ротефорд ствердив велитенську конструкцію енерґії у промінях А-раду. Коли ті проміні, наче мініятурні гарматні стрільна, ділають на азот, який є у щільно замкненій рурі, за якийсь час можна ствердити, що в тій рурі витвориться водень.

Пояснити це можна так: кожний атом складається переважно з більшої скількости дробинок, довкола яких, як планети довкола сонця, кружляють електрони. Хемічні прикмети первнів залежать головно від скількости тих електронів. Отже відриваючи ті, електрони можнаб впливати на прикмети первнів до такої степени, що слідувалаб попросту переміна одного первня на другий.

Запримітили, що в ртутній лямпі, якої вживають до витворювання ультрафіолетних промінів для фізичних або лікувальнич цілей, після довшого часу витворювався осад. Осад цей складався почасти з частинок платини та золота. На основі тих спостережень **став перший японський професор Наґаока витворювати золото із ртуті,** після нього пробував щастя німецький вчений Міте й баґато інших.

Що зпочатку приключилося припадково, те тепер стало поважним здобутком науки.

— — — — — — —

Проби робили із старанно очищеною ртутю, яку вмістили в рурі. Руру насвітлювали від 20 до 200 годин світлом, яке мало силу 170 вольтів, а струя його доходила від 400 до 2,000 ватів. І за кожним разом повставало золото.

Із двох фунтів ртути можна витворити при помочі „обстрілювання електронів" **сто міліґрамів золота.** Воно має лише наукове значіння, не практичне. Бо таке „штучне" золото дорожче принайменше сто разів від природного золота.

Та вчені сподіються, що винайдуть небаром трохи дешевший спосіб витворювання штучного золота.

Отже сон середньовічних альхеміків здійснився в наших часах.

Суддя: Стільки разів були ви вже карані, а ось знову вкрали ви одяг? Чомуж ви це зробили?

Обвинувачений: Я бодай раз хотів станути перед світлим судом у порядним одязі...

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

за травень 1937 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Пласконос Стефан, Нестор Марія, Капітула Юлія, Шашко Михайло, Чісовський Стефан, Пласконос Ольга.
В. 9. Кормаш Володимир, Луцканин Іван, Нарадко Павло, Свет Петро, Почекайло Анеля.
В. 21. Косик Василь.
В. 22. Шпак Стефанія.
В. 24. Кудла Микола, Боришкевич Микола, Боришкевич Стефан, Сейман Іван, Круль Іван, Щур Марія.
Б. 28. Максимик Іван, Онусканич Іван.
В. 37. Бойко Текля.
В. 42. Гриців Микола.
В. 45. Музей Марія.
В. 47. Ратушний Марія.
В. 50. Козопас Катерина, Яців Петро мол., Зазуля Михайло.
В. 57. Дубас Стела, Дерлиця Василь, Дубас Микола, Гела Олекса.
В. 58. Гасюк Татіянна.
В. 65. Бабула Ольга.
В. 85. Латанишин Анна, Сліворська Тереса, Павлик Олена.
В. 86. Тарас Параска.
В. 89. Лесько Стефан.
В. 94. Гришко Ілько, Пиляк Юліян, Гавич Стефанія, Войтович Софія, Холевка Софія, Солодка Емілія, Солодка Анастасія, Войтишин Маріянна.
В. 95. Морикін Феня, Морикін Марія.
В. 96. Годяк Мілька, Гавриляк Дмитро, Піміхуд Володимир, Рефт Йосиф, Шугайло Іван.
Б. 98. Манастирський Іван, Батіг Стефан.
В. 100. Свердон Анна, Клиса Іван, Фірич Елисавета.
В. 104. Качмарський Іван, Миколаїв Марія.
В. 105. Лопушанський Йосиф, Владика Олена, Владика Анна, Савчинська Віра, Мацько Едвард.
В. 106. Ющик Ольга, Сенів Магда, Подоляк Мирослав.
В. 108. Малеський Стефан, Пантелемон Володимир.
В. 109. Шепеляк Іван.
В. 113. Годчак Антін.
Б. 120. Вараник Володимир.
В. 121. Іванців Богуславка, Яворський Іван, Яворська Анна.
В. 123. Дорош Михайло.
В. 130. Тимців Анна.
В. 135. Клим Іван.
В. 140. Гусак Стела.
Б. 146. Цимбаляк Марія, Підпернгора Михайло.
В. 147. Шатський Михайло, Саврук Володимир.
В. 155. Терефенко Анна, Балюх Михайло, Гойда Іван.
В. 156. Якимиць Марія.
В. 161. Бахур Франко, Дзюбінська Ольга, Ілящат Анна, Броновський Іван.
В. 163. Дуда Стефан, Нагірна Анна.
В. 168. Маник Григорій, Космина Марія.
В. 173. Розак Михайло, Щірба Станислав, Долеба Іван, Яремчук Петро.
В. 174. Коваль Анна.
В. 178. Струса Анна.
Б. 179. Андибур Іван, Ілечко Стефанія, Паращак Софія, Хрун Катерина.
В. 183. Ковальчук Павло, Ковальчук Олена.
В. 185. Демчак Микола.
В. 191. Дремух Іван.
В. 201. Борецька Марія.
В. 204. Гарачай Татіянна, Плецан Теодор, о. Шпилька Теодор, Стадницький Гринь.
Б. 211. Грицик Анна, Дзера Марія, Юркі Олена, Гузар аКтерина.
В. 214. Червоняк Анна, Гвоздь Стефан, Дорош Софія.
В. 230. Сосновська Катерина, Кучманич Емілія, Лодин Анна, Бізик Йосиф.
В. 242. Кроляк Юлія.
В. 254. Вайда Марія.
Б. 264. Мадеська Катерина.
В. 267. Раціборський Василь.
В. 268. Гречин Михайло.
В. 275. Туранська Ядвіга, Туранський Франко.
В. 276. Лаврик Юрій, Бобак Марія, Коруна Данило, Яровей Віктор, Гузик Марія, Яровей Анастасія.
В. 281. Бачинський Володимир.
В. 284. Цюкалович Семен.
В. 286. Балютянський Василь, Барна Григорій.
Б. 288. Ільків Василь, Музика Михайло, Данилюк Юрій, Барна Григорій.
В. 291. Микита Марія, Микита Анна, Токарз Йосифа, Бульса Стефан, Бульса Іван, Палюх Честер, Лазука Нестор, Токарз Стефан, Микита Олекса, Лазука Сильвестер.
В. 292. Головатий Петро, Василишин Петро, Павшок Андрій.
В. 294. Салей Михайло.
В. 306. Зварун Михайло, Мосора Павлина, Антонів Петро.
Б. 310. Більський Стефан, Олаксен Марія.
В. 316. Івашків Анна, Тиханевич Андрій.
В. 318. Кравчишин Юрій.
В. 330. Рекрутяк Ольга, Скаськів Володимир, Корник Іван, Русин Стефанія.
В. 334. Литвак Василь, Сидер Анна, Антонів Стефан, Качоровський Лев.
В. 335. Бубен Антін.
В. 336. Воробель Іван, Воробель Наталка.
В. 338. Грицько Михайло, Ваверчак Іван, Вархолик Анна, Стецько Михайло.
В. 343. Дорофея Анна, Ягельницька Марія.
В. 359. Височанська Ольга.
В. 361. Кей Яків.
В. 383. Довган Володимир.
В. 392. Цупер Олена.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Дзвінчак Петро, Войтович Володимир, Войтович Марія, Дзівнчак Катерина, Юрцаба Лешко, Федак Неттій.
Б. 9. Вашута Василь, Кормаш Микола, Кормаш Текля.
В. 20. Барщовський Іван, Барщовська Текля.
В. 31. Феценко Варвара, Кулка Анна, Палик Іван, Пограничний Михайло, Погранична Марія, Васькович Михайлина.
В. 39. Когут Петро, Опар Іван.
В. 144. Бобола Станислав, Бобола Іван.
В. 147. Мороз Мирослав.
В. 170. Кузьма Вікторія, Кузьма Григорій.
В. 171. Лупиняк Юлія.
В. 193. Маліщевський Іван, Маліщевська аМрія, Маліщевський Михайло, Маліщевський Петро, Януш Войцех, Януш Анеля.
В. 231. Гоцько Сузія.
В. 260. Стиранка Розалія, Стиранка Катерина.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 276. Ганевич Евфрозина.
В. 285. Кривий Томко.
В. 291. Микита Василь.
В. 292. Заморило Микола.
В. 300. Петренко Дмитро, Войник Василь, Кікта Петро, Олексюк Василь.
В. 319. Коник Михайло, Савчук Максим.
В. 321. Білінська Катерина.
В. 352. Лема Петро.
В. 361. Кикіш Йосиф.
В. 364. Сало Іван.
В. 365. Горват Марія, Малик Стефан, Малик Анна.
В. 367. Тимків Іван.
В. 375. Терлецький Станислав, Огар Петро.
В. 379. Пилипів Катерина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 171. Барна Анна.
В. 179. Павлюх Марія.
В. 226. Шевчук Анастасія.
В. 287. Лутвіняк Теодор.
В. 343. Андрусів Ксеня.
В. 352. Новосільська Павлина.
В. 353. Дідур Константин.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 270. Поронович Іван.
В. 390. Батюк Богдан.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 155. 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Гогоз Петро, Кухта Анна, Кухта Іван, Татусько Луця, Барна Ева, Гігович Йосифа, Піта Михайло.
В. 3. Френкевич Іван.
В. 9. Бобеляк Іван, Галаруз Анна, Ващук Мартин, Сердинський Станислав, Ковальчук Лука, Пелех Анна, Пелех Іван, Прус Адам, Старовецька Анна, Хомінець Іван.
В. 24. Глова Марія.
В. 31. Дзюбан Василь, Бреліик Франко.
В. 39. Бура Текля, Матковський Йосиф, Фішер Анна.
В. 43. Лагода Параскевія.
В. 44. Барна Андрій, Барна Стефан.
В. 50. Зазуля Каролина.
В. 56. Совяк Андрій.
В. 62. Семкович Петро.
В. 77. Яремцьо Стефан, Яремцьо Марія.
В. 84. Дудко Флорентина, Дудко Володимир.
В. 87. Кіцак Анастасія.
В. 112. Стрільбицька Анна, Гамера Марцеля.
В. 121. Олійник Григорій, Олійник Йосиф, иМцик Ольга, Мицик Ірина.
В. 123. Драбан Дмитро.
В. 135. Зіз Текля, Зііз Стефан.
В. 136. Хропка Іван.
В. 137. Брикса Микола.
В. 139. Павловський Дмитро.
В. 140. Левинський Микола.
В. 142. Шевчук Яків.
В. 147. Шурин Анна.
В. 152. Соколовський Панько.
В. 158. Деркач Нестор, Коптюх Катерина.
В. 167. Васлинюк Тома.
В. 168. Аклюс Іван.
В. 171. Новак Катерина.
В. 185. Наковечний лекса. О.
В. 193. Кіщак Василь, Гайдук Василина, Крук Михайло, Поточняк Михайло, Сисак Параска, Михалина Михайло, Нагадзина Павло, Сисак Теодор, Волошин Іван, Волошин Анна, Мінікевич Марія.
В. 194. Ніцак Василь мол., Бартків Петро, Ніцак Василь, Ніцак Катерина.
В. 199. Болюх Анна.
В. 204. Орщан Володимир, Орищин Текля, Атаманець Марія, Шкляр Юліян, Паламарюк Микола.
В. 206. Проборовська Анна.
В. 217. Гук Дмитро.
В. 218. Бурий Дмитро.
В. 219. Юрій Демян, Якимів Дмитро, Юров Михайло Теодор.
В. 221. Рошко Михайло, Галоскей Іван.
В. 236. Нюмая Юлія.
В. 240. Тофіль Володимир, Химій Андрій.
В. 242. Тхорик Василь, Юрковський Михайло, Яцеля Метро.
В. 252. Гасюк А. Михайло, Волошинський Дмитро.
В. 254. Процько Йосиф.
В. 266. Бодак Григорій.
В. 280. Заїк Анна.
В. 287. Коцюба Іван, Коблан Михайло.
В. 288. Криніська Олена.
В. 291. Рішав Михайло, Метик Танька, Бург Марія, Іванцьо Катерина, Гурський Петро, Гурська Алма, Присташ Текля, Сухиня Андрій, Бург Джейн, Росько Василь, Добрянський Іван, Полк Франка, Метик Дмитро.
В. 292. Гурський Теодор, Задойко Василь, Марняк аКтерина.
В. 296. Груник Василь.
В. 300. Гумен Мелянія.
В. 304. Вернаївський Семен, Вернеївська Марія.
306. Маслій Іван.
В. 310. Довгун Анна.
В. 316. Паснак Павло.
В. 326. Чіздак Петро, Гашковська Соломея, Гошковський Едвард.
В. 338. Панчишин Дмитро.
В. 342. Кармазин Катерина.
В. 349. Жидовська Марія, Жидовський Дмитро.
В. 359. Копцюх Катерина, Білоус Василь Г., Копцюх Анна, Білоус Катерина.
В. 361. Сидорович Василь, Кобан Алися К., Меленчук Онуфрій, Богачик Олена, Боришкевич Іван, Шустакевич Марія, Томків Дмитро, Сурмач Анастасія, Карищин Михайло, Ярей Антін, Карищин Марія.
В. 365. Рапавий Федор.
В. 369. Мікляшевич Юлія.
В. 371. Куман Олекса.
В. 374. Лашкевич Іван.
В. 388. Панків Андрій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 8. Голембйовський Роман.
В. 36. Андрусів Ксеня.
В. 239. Банах Ангелина, Банах Іван.
В. 240. Лутвіняк Теодор.
В. 291. Тимечко Марія.
В. 292. Маланяк Антонія.
В. 298. Соболовський Павло.
В. 388. Новосільська Павлина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 270. Поронович Іван.
В. 390. Батюк Богдан.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 155. 1 член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 76. Стасишин Анна.
В. 147. Бованкович Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 8. Демкович Іван.
В. 78. Гонтарчук Розалія.
В. 109. Яницька Валерія.
В. 169. Голей Іван, Голей Пелягія.
В. 170. Вайт Марія.
В. 220. Рнатищак Іван.
В. 369. Мороз Володимир.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 18. Маційовський Дмитро.
В. 39. Кудлик Елисавета.
В. 67. Пошпур Теодор.
В. 73. Подедворний Йосиф.
В. 78. Ленов Іван.
В. 100. Садловський Микола.
В. 124. Білоус Теодор.
В. 126. Ткач Катерина.
В. 133. Ласнек М. Іван.
В. 168. Семків Олекса.
В. 217. Квасниця Микола.
В. 218. Гренечко Іван.
В. 242. Гришко Іван.
В. 247. Сивий Іван.
В. 260. Подоляк Пазя.
В. 273. Кутяк Ксеня.
В. 292. Степчук Теодор.
В. 352. Момот Іван.
В. 369. Паращинець Семко.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1937 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	22,135
В місяці травні 1937 р. принято нових	191
В місяці травні 1937 р. принято нанoво	57
В місяці травні 1937 р. принято з переступними листами	7
В місяці травні 1937 р. принято з інших кляс	2
В місяці травні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	1
Разом	22,393
В місяці травні 1937 р. суспендовано	152
В місяці травні 1937 р. відійшли з перест. листами	9
В місяці травні 1937 р. відійшли до інших кляс	2
В місяці травні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	1
В місяці травні 1937 р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяці травні 1937 р. відійшли зі зворотом в готівці	9
В місяці травні 1937 р. померли	19
Разом	194
З кінцем травня 1937 р. в У. Н. С. було дорослих членів	22,199

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	12
В клясі А.А.	на $ 500	139
В клясі В.	на $ 750	25
В клясі С.	на $1000	277
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	423
В клясі О-1000	на $1000	283
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	959
В клясі Р-1000	на $1000	612
В клясі Р-1500	на $1500	5
В клясі Р-2000	на $2000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	661
В клясі Е-1000	на $1000	244
В клясі Е-1500	на $1500	6
В клясі Е-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,197
В клясі W-1000	на $1000	2,316
В клясі W-1500	на $1500	9
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	234
В клясі Т- 500	на $ 500	4,261
В клясі Т- 750	на $ 750	639
В клясі Т-1000	на $1000	9,583
В клясі Т-1500	на $1500	218
В клясі Т-2000	на $2000	60
Разом		22,199

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 9. Кармаш Іван.
В. 11. Ковальчук Анна, Золобецька Марія, Золобецька Ірина.
В. 57. Білінська Павлина.
В. 94. Пиляк Евгенія.
В. 115. Скубяк Софія, Скубяк Альберт, Скубяк Анна.
В. 127. Судин Дорота.
В. 143. Корбило Олена.
В. 147. Шатський Іван.
В. 167. Завойський Стефан.
В. 173. Щерба Тереса, Щерба Едвард, Щерба Агнешка.
В. 204. Кравчук Станислав 2, Паламар Стефан.
В. 276. Ганевич Олекса.
В. 287. Лутвіняк Василь.
В. 291. Баюн Марія, Маречко Олена, Ратковська Стефанія, Ратковський Кейсій, Палюх Артур, Козак Евген, Доктор Доролес, Маречко Мелянія, Баюн Катерина.
В. 292. Головата Бронислав.
В. 334. Сидір Володимир.
В. 336. Скоп Михайло.
В. 338. Хомош Марія, Хомош Богдан, Хомош Магдалена, Ваверчак Василь, Хомош Ольга.
В. 369. Витичак Олена.
В. 388. Гапій Василь, Гапій Йосиф, Тержавська Олена, Тершевська Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Дзвінчак Йосиф.
В. 20. Годяк Йосиф, Годяк Елисавета.
В. 31. Феценко Елисавета, Феценко Ева, Феценко Дмитро, Феценко Юлія, Феценко Леон, Феценко Катерина, Феценко Олена.
В. 193. Папцун Едвард, Папцун Йосиф, Януш Йосифа, Януш Олена.
В. 214. Дорош Софія.
В. 217. Шевчук Анна, Шевчук Теодор, Шевчук Роман, Шевчук Софія, Шевчук Дмитро.
В. 276. Коруна Данило.
В. 291. Мікіта Петро.
В. 334. Качоровський Лев.
В. 365. Малик Федор, Малик Олекса, Малик Анна.
В. 379. Пилипів Стефанія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 161. Дуда Павлина.
В. 383. Савіцька Марія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 24. Глова Ева.
В. 52. Вацелиц Іван.
В. 53. Костишак Текля.
В. 65. Патрила Анна.
В. 84. Дудко Константин.
В. 85. Луцик Ширлій.
В. 112. Тимінський Роналд, Тимінський Іван, Тимінський Василь, Стрільбицький Петро, Стрільбицький Микола.
В. 121. Мицик Анна, Мицик Франаа, Мицик Василь, Мицик Михайло.
В. 139. Павловський Казимир.
В. 221. Савка Марія.
В. 276. Марковський Іван.
В. 282. Пахолок Володимир.
В. 291. Добранський Василь, Добранська Олена, Кравс Реймонд, Кравс Едвін, Добранський Володимир, Кравс Ірина, Добранська Ольга, Кравс Леонадр, Сухиня Марія, Сухиня Евилин, Сухиня Дорота, Сухиня Ірина, Бург Павло мол. Іванцьо Софія, Рішав Флоренсія.
В. 299. Кавалір Іван.
В. 326. Роршковська Катерина.
В. 342. Познанський Станислав, Познанська Геновефа, Познанський Йосиф, Познанська Павлина.
В. 361. Томків Василь 2, Карицин Ярослав, Карищин Ольга, Карищин Віра.
В. 363. Ткачик Анна.
В. 371. Куман Герберт Мирослав, Куман Артур Ігор.
В. 378. Зінюк Параска.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 7. Пласконос Стефан, Пласконос Ольга, Шашко Михайло, Нітряв Марія, Чижовський Стефан, Капітула Юлія.
В. 9. Кормаш Володимир, Лучканин Іван, Почекайло Анеля, Нарадка Павло, Швед Петро.
В. 21. Косик Василь.
В. 24. Боршкевич Микола, Кудла Микола, Кріль Іван, Щур Марія, Борошкевич Стефан, Сейман Іван.
В. 50. Яців Петро, Зазуля Михайло, Козопас Катерина.
В. 58. Гасюк Татіянна.
В. 65. Бабула Ольга.
В. 85. Павлик Олена, Сліворська Тереса, Латанишин Анна.
В. 86. Тарас Параска.
В. 89. Лешко Стефан.
В. 94. Холевка Софія, Гавич Стефанія, Гришко Ілько Т., Солодка Анастасія, Солодка Емілія, Войтович Софія, Войтишин Марія, Пиляк Юліян.
В. 95. Морикін Марія, Морикін Феній.
В. 96. Ревть Йосиф, Гавриляк Дмитро, Годяк Мілька, Шугайло Іван, Шіміхут Володимир.
В. 98. Манастирський Іван, Батіг Стефан.
В. 100. Фірич Елисавета, Клиса Іван, Свердон Анна.
В. 104. Качмарський Іван, Миколаїв Марія.
В. 105. Лопушанський Йосиф, Мацько Едвард, Савчинська Віра, Владика Анна, Владика Олена.
В. 106. Ющак Ольга, Сенів Магда, Подоляк Мирослав.
В. 108. Малецький Стефан, Пантелемон Володимир.
В. 109. Шепеляк Іван.
В. 113. Годчак Антін.
В. 121. Іванців Богуславка, Яворський Іван, Яворська Анна.
В. 130. Тимців Анна.
В. 135. Клим Іван.
В. 146. Цимбаляк Марія, Підперигора Михайло.
В. 147. Саврук Володимир, Шатський Михайло.
В. 155. Терефенко Анна, Балюх Михайло, Гойда Іван.
В. 156. Якимець Марія.
В. 161. Дзюбінська Ольга, Іляцат Анна, Бахор Франко, Вроновський Іван.
В. 163. Дуда Стефан, Нагірна Анна.
В. 168. Маник Григорій, Космина Марія.
В. 173. Щерба Станислав, Яремчук Петро, Долеба Іван, Рожак Михайло.
В. 174. Коваль Анна.
В. 179. Паращак Софія, Андибур Іван, Хрун Катерина, Ілечко Стефанія.
В. 191. Дримух Іван.
В. 201. Борецька Марія.
В. 211. Грицик Анна, Дзера Марія, Гузар Катерина, Юрків Олена.
В. 214. Гвост Стефан, Червоняк Анна, Дорош Софія.
В. 230. Біжик Йосиф, Кучманич Емілія, Лодин Анна.
В. 242. Кроляк Юлія.
В. 254. Вайда аМрія.
В. 276. Гузик Марія, Бобак Марія, Лаврик Юрій, Яровий Віктор, Коруна Данило.
В. 281. Бачинський Володимир.
В. 286. Балутянський Василь, Барна Григорій.
В. 288. Данилюк Юрій, Ільків Василь, Музика Михайло, Барна Григорій.
В. 294. Салій Михайло.
В. 306. Зварун Михайло, Мосора Павлина, Антонів Петро.
В. 310. Більський Стефан, Олексин Марія.
В. 316. Івашків Анна.
В. 318. Кравчишин Юрій.
В. 330. Русин Стефанія, Скаськів Володимир, Рекрутяк Ольга.
В. 334. Антонов Стефан, Качоровський Лев.
В. 335. Бубен Антін.
В. 336. Воробель Іван, Воробель Наталка.
В. 338. Стецько Михайло, Вархоляк Анна, Грицько Михайло, Ваверчак Іван.
В. 359. Височанська Ольга.
В. 383. Довган Володимир.
В. 392. Цупер Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 207. Сисун Леонка.
В. 239. Ванах Володимир Михайло.
В. 291. Тимечка Дженій.
В. 305. Осатчук Теодосія, Осатчук Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 161. Дуда Павлина.
В. 383. Савіцька аМрія.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 102. Гавриляк Василь.
В. 204. Атаманець Роман.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1937 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,383
В місяці травні 1937 р. принято нових	43
В місяці травні 1937 р. принято нанoво	29
В місяці травні 1937 р. принято з інших кляс	2
Разом	8,457
В місяці травні 1937 р. суспендовано	50
В місяці травні 1937 р. відійшли з переступними листами	5
В місяці травні 1937 р. відійшли до інших кляс	2
В місяці травні 1937 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	141
В місяці травні 1937 померли	2
Разом	200
З кінцем травня 1937 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,257

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,010
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,737
В клясі 3-ій за 50 цнт. місячної вкладки	510
Разом	8,257
З кінцем травня 1937 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	30,456

УВАГА,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіт за травень 1937 р. суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опубликування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі травня 1937 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзі Ситі, Н. Дж., дня 11. червня 1937 р.

Дм. Галичин, гол. рек. сер.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИ ЦЕ СПРАВДІ ТАК, ЧИ ЛИШ ПРОВИДЖУЄТЬСЯ?

Коли очі декого звернені на війну в Китаю, інших на війну в Еспанії, ще інших на війну в Етіопії, д-р Едмунд А. Волш, віцепрезидент Джорджтавнського уверситету, запрошений виголосити промову на врочистім закінченні шкільного року в Месечусетській Стейтовій Колегії в Амгерсті, запевняв своїх молодих слухачів, що хто хоче пригладатися до війни, то може це зробити, не виїжджаючи зо Злучених Держав.

Говорив д-р Волш: У кожнім числі нашої ґазети побачимо вістки про нові приклади насильства, кровопролиття й мобілізації противників. Прийшло до справжньої горожанської війни, в котрій захоплювання власности й визов законові перейшов, поза межі страйку або заворушення".

Як захопити приватну власність, д-рові Волшові здається, що це горожанська війна. Так воно певно виглядає зо становища власників захопленого маєтку. Та коли захоплення приватної власности від її посідачів заставляє власників до горожанської війни на охорону власности як своїх засобів життя, то що мають робити робітники, коли вони не мають нагоди заробити собі на життя?

ҐАРАНТІЇ ПЕРЕД ЗМІНОЮ.

Говорив далі д-р Волш: „Американська демократія стоїть тепер знов перед великою пробою: чи вспіє вона розвязати питання суспільної справедливости й завести економічну справедливість між одиницями?"

Звісно, це не буде можливе без поважних, може основних змін. Д-р Волш остерігає молодь, що нині ми не можемо мати ніякої вічної певности проти основних змін.

Чи власне не вічного запевнення проти основних змін бажають собі ті, що їм тепер без змін вигідно? І чи якраз це бажання вічного запевнення проти основних змін не викликує змагання основних змін?

ЗНАЙШОВ ЛІК.

Попри свята закінчення шкільного року у вищих школах Свято Прапора було ще одною нагодою для ріжних бесідників виладувати з себе свою мудрість для поучення слухачів.

Підчас свята Дня Прапора під домом Бетсі Рос у Філядельфії виступив як бесідник Джозефос Деніеле, колись секретар фльоти, нині американський амбасадор у Мексику. Він використав це свято на те, щоб остерегти своїх слухачів перед ріжними „ізмами". Американцям треба хоронитися перед „ізмами". Як будуть хоронитися перед „ізмами", то врятують одно спасення світу: правління людей за згодою правлених.

Як можна догадуватися, шановний бесідник розумів під „ізмами" рухи, що називаються словами, що закінчуються на „ізм". Як бачимо, дуже проста рецепта на захорону американської форми правління.

Одначе чи ця проста рецепта справді незавидна? Чи не додумається хто із слухачів, що винахідник простої рецепти мав на думці такі „ізми", як індивідуалізм, демократизм, федералізм, републиканізм, американізм?

ЗНАЙШОВ ПРИМІР.

„Церква Христова і її члени мають велику науку від комуністів".

Так говорив не комуніст, але проповідник д-р Вилієм Пірсон Мерил в одній презбитеріянській церкві в Ню Йорку.

У чому саме він їх хоче наслідувати? Він говорив:

„Якби ми, християни, були такі вірні Христові й такі певні його науки, як комуністи є вірні Карлові Марксові і певні його програми, цілий світ дививсяб на нас і на християнство з новим зацікавленням".

Що брати собі приклад, з кого лиш можна, не є нічим злим, це треба д-рові Меридові признати. Одначе чи якраз тепер добре християнам наслідувати марксистів, коли вони один одного готові розстрілювати за фальшиве розуміння Карла Маркса?

ВІДКРИЛИ ТАЙНУ?

Того самого дня ґазети донесли про проповідь Еверета Вагнера в одній церкві в Ню Йорку на тему про індивідуалізм і страйки, та про проповідь д-ра Альфреда Волтона в одній церкві в Брукляні про індивідуалізм і страйки.

На думку Ваґнера, страйки справляють тепер так багато клопотів через те, що один чоловік не цікавиться долею інших людей. „Директори підприємств не цікавляться, що станеться з робітниками, а робітники не цікавляться, що станеться з людьми, що вложили гроші в підприємство. Через те підприємці часто піддержують неслушні умовини праці і збунтовані робітники нищать приватну власність. Слабість нашої церкви лежить у тому, що ми не журимося ні тим, що станеться з одними, ні тим, що станеться з другими".

Д-р Волтон говорив, що небезпека безправств походить з хибного індивідуалізму. „Хоч у світі все буде місце для певної скількости індивідуалізму, що підбехтує амбіцію, ощадність і підприємчивість, всетаки серед складних обставин модерного світу одна людина мусить шанувати права іншої людини, якщо цивілізація має бути врятована".

ОСЛІПЛИ, НЕ БАЧАТЬ.

Як у цих і інших церквах говорилося про такі справи, як страйки, реформа суду, демократія, конституція, то один протестантський проповідник у Філядельфії присвятив цілу свою недільну проповідь обороні становища, яке кентербрійський архиепископ заняв у справі подружжя князя Виндзора з панею Симпсон.

Проповідник назвав свою проповідь: „моральна міопія".

„Міопія" це недуга очей, через котру людина бачить лиш дуже близькі предмети. Чи добрий це був заголовок для проповіди, в котрій проповідник говорить про річи в Франції й Анґлії, які мають вплив на кількоро людей, а не про річи в Америці, від котрих залежить доля міліонів?

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Ірвінгтон, Н. Дж. — До жертв, проголошених у ч. 131 „Свободи", додаємо: Василь Дубас $1.

Степан Мусійчук.

ЛІТНЯ ПІСНЯ

Не дивуйтесь, що співаю:
Я під літо пісню складаю
І співаю так, як знаю,
Бо акорди я збираю
Не з небесних десь висот,
А землі акорди-тони,
Тут, де горе й лихо стогне
Всі скорботних душ істот.

Я збираю ріжні звуки
Тут, де людські сльози й муки,
Тут, де плач, журби й розпуки,
Тут, де ріний, нарід мій.
Його болів скарги чую
І у пісню що нотую:
Пісню моя для цих людей.

Я співаю в ріжні нути.
Я хотів би так гукнути,
Щоб в людей цих ворохнути
Силу духа, життя міць;
Я хотів би так співати,
Щоб в них духа збунтувати,
Щоб рухнулись вони з місць.

Я хотів би в всеї груди
Заспівати, щоб ці люди
Вчули мою пісню всюди
І здіймалися вгору;
Щоб свтряслися з рабства свого,
Пішли до сонця золотого
В теплу, літню цю пору.

Гей, не час нам у снах спати,
Підім доспіле жито жати!...
В нас є рідні свої діти,
Щастя їдім створити їм!
Силу й віру всю зберімо,
До борні, до праці йдімо,
Руки й серця насталім!

Самі сталь свою гартуймо,
Самі зброю свою куймо,
Власну долю ми готуймо
Собі, дітям й внукам всім.
Перед нами літо тліє,
Тепле сонце всіх нас гріє,
Пісню побіди затягнім!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 20. червня, в годині 1-шій пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклін ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівняли свій довг, бо як цього місяця не вирівняють довгу, то будуть суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 376, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться 19. червня, в годині 6-тій ввечір. Ці збори перенесено з неділі на суботу з причини, що в неділю члени не приходять на збори. Супроти того уряд мусів змінити день зборів на відповідніший час, щоби кожний член міг прийти на збори і сповнити свій йобовязок. — Уряд від. 396.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 20. червня, в годині 4:30 пополудні, в домі під ч. 3. Просимо всіх членів прийти на ті збори в означений час. — Комітет.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 20-го червня, в годині 2-гій пополудні, в ґали парохіяльній. Обовязком кожного члена є явитися на збори, бо будуть важні справи. Контроля дасть звіт, а делеґат дасть звіт з конвенції У. Н. Союзу. Довгуючих членів просимо вирівняти на цих зборах свої вкладки. — Стефан Колодруб, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. червня, точно в годині 2-гій пополудні, в Укр. Галі на Карбон і 3-тій вул. Обовязком кожного члена є прийти на ті збори і вирівняти свої довги, бо більше братство не може за членів платити до У. Н. Союзу з братської каси. На цих зборах почуєте звіт делеґата з конвенції У. Н. Союзу. Позамісцеві члени мусять присилати належитість кожного місяця найпізніше до 15 кожного місяця на адресу секр. John Malitzki, 1504 E. 7th St., Bethlehem, Pa.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в понеділок 21. червня, в годині 6-тій ввечір, де звичайно. На ці збори обовязково всі члени і члениці повинні прийти, бо буде звіт делеґата з конвенції. Довгуючим членам заявляємо, що мусять сплачувати свій довг. На зборах буде місячна збірка і інші важні справи відділові. По зборах буде коротка забава всіх членів від. 318 цілком даром. — А. Куштай, предс.; О. Палій, кас.; В. Саюк, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. червня, в годині 2-гій пополудні. На ці збори мають явитись всі члени. Напоминаємо довгуючих членів, щоб сповнили свою належитість, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хтоб хотів вступити до Тов. Січи, то хай прийде на збори. Ми будемо принимати без оплати вступного. — Гр. Волянський, пр.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

УВАГА! Українці міста Нюарку і околиці! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 20. ЧЕРВНЯ (June) 1937 Р.

відбудеться

ВЕЛИКЕ СВЯТО

Під проводом 3-тої Сотні Чорноморської Січи в Нюарку відбудеться

ВЕЛИКИЙ ЗЇЗД СІЧЕЙ на МОГИЛУ НЕЗНАНОГО СІЧОВОГО СТРІЛЬЦЯ

в MASION GROVE,

104 Chesnut Avenue, Hillside, N. J.

Там при здвизі усього українського народу з Нюарку і околиці український греко-католицький парох всечесний отець **Мирон Данилович** при участи хору „Боян" під проводом п. **Т. Каськова** відправить панахиду на могилі, а відділ **American National Guard** віддасть честь сальвою крісів тим борцям, що боролися і погибли за волю і долю України. Шановні громадяне! День 20 червня 1937 року це буде день історичний для Українців міста Нюарку і околиці, бо це перший раз в історії американських українців в стейті Ню Джерзі, які будуть мали нагоду відсвяткувати разом свято незнаного січового стрільця.

ПРОГРАМА СВЯТА

Свято відкриє головний отаман організацій Чорноморських Січей, п. **Іванів**. Опісля панахида на могилі, котра буде спеціяльно на це приладжена. По панахиді відділ **American National Guard** віддасть сальву з крісів. Опісля о. **М. Данилович** виголосить нагробну проповідь, а хор „Боян" під управою п. **Т. Каськова** відспіває кілька стрілецьких пісень.

По тім **д-р Янкович** виголосить коротку промову англійською мовою. На закінчення капітан **American National Guard** виголосить коротку промову теж англійською мовою. Відтак січові вправи й інші несподіванки, а опісля товариська забава при добрій музиці аж до пізної ночі. За це ручить

Управа 3-тої Сотні Чорноморської Січи в Нюарку.

DIRECTIONS TO MASION GROVE:—Take No. 26 Springfield Avenue car or bus and get off at Irvington Center. Then take Hillside-Elizabeth bus which takes you right to Masion Grove.

УВАГА! ЙОНКЕРС, Н. Й. УВАГА!

Українська Громада в Йонкерс, Н. Й.

влаштовує

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1937 РОКУ

„Український День"

в SOKOL HALL and PARK, 220 Yonkers Ave., Yonkers, N. Y.

ПАРК ОТВОРЕНИЙ ВІД 12-тої ГОДИНИ В ПОЛУДНЕ ДО 12-тої ВНОЧІ
В ГОДИНІ 3-тій ВІДБУДЕТЬСЯ КОНЦЕРТ.

В програму входять: Хор „Боян" і два хори шкільних дітей, хори під управою п. М. Фатюка. Солісти: на гармонії сольо відіграє п. Юрій Палащук з Бруклина; скрипкові соля відіграють п. І. Середа і В. Бревус; саксофон сольо відіграє п. Т. Квап. Акомпаніямент пяна — панна Мілдрет Середа. Свято відбудеться чи буде погода чи дощ, бо галя велика, в якій поміститься кілька тисяч людей. До танців будуть приґравати дві музики: крайова й американська.

Просимо всіх українців і українок Йонкерс і околиці прийти на це свято.

40 Комітет.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє усіх членів і члениць, що піврічні збори відбудуться 20. червня, в годині 1-шій пополудні. Взиваємо всіх членів і члениць прийти на збори, бо буде справоздання елегата і справа пікніку. Просимо всіх членів по змозі попрацювати для добра товариства і У. Н. Союзу. — Н. Костів, предс.; Д. Лоболяк, секр.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА

Дня 16-го червня померла в 43-тім році життя **Марія Мохналь**, члениця від. 322 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. Дж. Покійна оставила чоловіка і дочку. Похорон відбудеться в суботу, дня 19-го червня, в годині 9-тій рано, з похоронного заведення Мирона Литвина, 383 MORRIS AVE., до гр. кат. церкви в Нюарку.

В. Її П.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

УВАГА! КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ СВ. ВМЧ. ДИМИТРІЯ В КАРТЕРЕТ

запрошує українців з цілої околиці на

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1937 РОКУ

В MARKWALT'S GROVE, В EAST RAHWAY, CARTERET, N. J.
(між Ровей і Картерет)

Початок в годині 2-гій пополудні. — Вступ 25 центів.
Буде грати орхестра Снігура з Нюарку.
Всіх гостей будемо радо витати.

(На випадок непогоди замісць пікніку відбудеться БАЛЬ в німецькій галі при ROOSEVELT AVE., В CARTERET, N. J., від години 4-тої пополудні). 140

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ.! УВАГА!

В СУБОТУ, ДНЯ 19-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1937 РОКУ

в годині 7-мій вечором
У ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ,
675 SO. 19th STREET, NEWARK, N. J.

відбудеться

РОДИННА ЗАБАВА

ВСТУП ВІЛЬНИЙ

За добру забаву ручить 140

Комітет Української Правосл. Церкви,
675 SO. 19th ST., NEWARK, N. J.

КЛОПОТИ НАЙВИЩОЇ ЛЮДИНИ У СВІТІ.

До Лондону приїхав Ват Месінґер, найвищий чоловік на світі, високий 2 м. і 42 цм. Звичайно велитні дуже худі і мають слабо розвинену грудну клітку. Навпаки, Месінґер плечистий і мускулярний. Говорить також сильним басовим голосом, який відповідно в розмові стишує або скріплює.

У розмовах із журналістами оповідає цей найвищий мужчина на світі про свої невигоди і клопоти. Він не може сідати на звичайнім стільці і кластися до звичайної постелі. Меблі, зроблені на окрему міру й замовлення, перевозять за ним від міста до міста. В авті може Месінґер сидіти тільки на долівці. Про автобуси і трамваї не може він навіть і мріяти. До театрів і кін пускають його тільки під умовою, що сідатиме завжди в останнім ряді. У звязку з цими клопотами мав він недавно величезну авантуру (він дуже рідко борониться у своїх клопотах пястуками). Недавно сів він у кіновій салі в одним із середніх рядів. Із заду почали негайно кричати:

— Сідайте, сідайте!

Не зважаючи на запевнення Месінґера, що він уже сидить, крики не вгавали. Хтось потягнув його за полу пальта. Вивязалась буча, за яку велитень мусів відсидіти два тижні у вязниці.

Так, як велитень Карнера (який ледви досягає йому до плечей), хотів він присвятитись боксерській карієрі, одначе мусів із цього спорту зрезиґнувати. Всі противники били його у шлунок, бо вище не могли досягнути.

Ват Месінґер є ще досі парубком. Якийсь ревіовий імпресаріо сватав йому якусь жінку-велитня, високу 2 м. 22 цм., але Месінґер відкинув цю пропозицію. Його ідеал — маленькі, гарненькі бльондинки...

УВАГА! НЮ БРІТЕН, КОНН., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

улаштовує

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1937 РОКУ

НА ФАРМІ ЮРІЯ КОНДРАТІ, 178 ALLEN ST.

Початок в годині 1-шій пополудні.

Запрошуємо всіх українців зі стейту Коннектікот, Массачузетс і Ровд Айленд. На пікніку буде приґравати українська орхестра з Теривіл. Дохід з пікніку на визвольну боротьбу. За добру забаву ручить 137,40

Комітет.

Фільмовий режисер сперечався з фільмовим актором, завдяки кому фільма славніша: завдяки акторові чи режисерові? Коли суперечці не було кінця, постановили піти до управителя підприємства, яке фільмувало, щоби він рішив це питання.

—Дурно сперечаєтеся: ніхто з вас, лише реклама. Без реклами на вашу фільму навіть одна нога не прийшла би — рішив упарвитель.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться у вівторок, 22 червня, в годині 7:30 ввечір, в галі де звичайно. Кожний член має обовязково бути приявний на зборах, бо маємо важні справи до вирішення. Довгуючих членів напоминаємо щоб вирівняли свої залеглости цього місяця, бо в противнім разі будуть суспендовані. З братської каси більше за нікого не будемо висилати розмету. Отже щоб опісля ніхто не жалувався на уряд. Цього місяця будемо принимати нових членів до Братства і У. Н. Союзу без оплати вступного, тому користайте з нагоди. Не приявний на цих зборах член підлягає карі згідно з ухвалою. — А. Іванів, секр.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
79 Sussex St.,
JERSEY CITY, N. J.
Phone: BERGEN 4-5131
Licensed in N. Y. & N. J.

Branch Office:
364 Nepperhan Ave.,
YONKERS, N. Y.
Phone: YONKERS 4897.

Даром пробка зілля

МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи, коли його вживається тільки в конечності, а тоді заживається його або зараз перед нічним спочинком, або по встанню рано. Мілертон не виробляє привички.

Одна Велика Коробка $1 вистане майже на цілий місяць.

Спеціяльна оферта читачам „Свободи":

[ ] $1.00 за одну коробку Мілертону.
[ ] $1.50 за дві коробки Мілертону.
[ ] $2.00 за три коробки Мілертону.

Питайте за зіллям Мілертон у вашій сусідній аптиці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.

МИХАЙЛО КАНЮК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
занимається похоронами в Шікаґо і околицях.
CHAPEL
2321 W. CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.
TEL.: ARMITAGE 4575
Обслуга добра, ціна приступна для всіх. 52,-

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНІ
— написав —
Іван Бугера
66 сторін.
Ціна 30 центів.
Замовляйте в книгарні
„СВОБОДИ",
81-83 GRAND ST. (BOX 346)
JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДОБРА НАГОДА ДЛЯ НАШИХ ЛЮДЕЙ!

Маючи кусок власної землі у Флориді, їду туди 2-го серпня (Августа) на постійне перебування. Бо з переконання знаю, що там життєві обставини безпорівняння кращі, як тут. Клімат дуже здоровий, земля урожайна, родить два рази до року, бо зими там майже нема. А за ціну тутешньої „лоти" у Флориді можна мати гарну фарму і провадити життя зовсім безжурно. Хтоб з наших людей бажав ближчих інформацій в тій справі, прошу віднестись на мою адресу: SAM PAWELKIW, 384 E. 10th St., New York, N. Y. 139-40

Пошукуємо ДЯКОВЧИТЕЛЯ для малої парохії у Савт Плейнфілд, хор для співу в церкві, за невелику платню, а крім того може мати працю щоденну, яка оплачується не зле. Зголошуватися листовно на адресу: 140-2

THEODORE STACK,
1621 Ford Ave., R. F. D. 2,
Plainfield, N. J.

ПОТРІБНО ДІВЧИНИ

до домашньої роботи, постійна праця, харчування і кімната до спання, дуже порядна родина. Голосіться на адресу: 138,40

5480 HUDSON BOULEVARD,
NORTH BERGEN, N. J.
Phone: Palisades 6-8274

ПОТРІБНО РОБІТНИКА,

котрий уміє виробляти ріжнородні мітли (brooms). Голосіться на адресу: 140-1

BOOM CO.
BOX 409, PORTVILLE, N. Y.

Д-р З. М. АЛЬТУРЕ

Спеціяліст від жіночих хороб. Бувший оператор першої університетської клініки у Відни. Офісові години 9—11-тої рано і 5—7 вечером. Офіс 51 EAST 7th ST., NEW YORK CITY. Телефон: Orchard 4-5118, або President 4-4927.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as $150.
Telephone: Orchard 4-8088

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.